

KÜBA CUMHURİYETİ BAŞBAKANI
SAYIN MANUEL MARRERO CRUZ'UN TEŞRİFLERİYLE
DEİK/TÜRKİYE-KÜBA İŞ KONSEYİ
YUVARLAK MASA TOPLANTI

SONUÇ RAPORU

5 HAZİRAN 2023

DEİK/Türkiye-Küba İş Konseyi ve Küba Ankara Büyükelçiliği tarafından 5 Haziran 2023 tarihinde Küba Başbakanı Manuel Marrero Cruz'un teşrifleriyle ve 80 iş insanının katılımıyla İstanbul Barcelo Otel'de yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya DEİK tarafından Türkiye-Küba İş Konseyi Başkanı Leyla İlhan Pamukçu, DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Firuz Bağlıkaya, Türkiye – Malavi İş Konseyi Başkanı İbrahim Yıldırım, Türkiye-Nijer İş Konseyi Başkanı Zeynel Abidin Kaymak, Türkiye-Irak İş Konseyi Başkan Yardımcısı İsmihan Kobaner, Türkiye-Amerika İş Konseyi Üyesi Burak Talu, Türkiye-Küba İş Konseyi Üyelerinden Oğuz Satıcı, Muharrem Duman ve Muhammed Ali Ekinci katılım sağlamıştır.

Küba tarafından ise Küba Başbakanı Manuel Marrero Cruz, Küba Başbakan Yardımcısı ve Dış Ticaret ve Yatırım Bakanı Ricardo Cabras Ruiz, Küba Sağlık Bakanı Jose Angel Portal Miranda, Küba Enerji ve Madenler Bakanı Vicente de la O Levy, Küba Turizm Bakanı Juan Carlos Garcia Granda, Küba Ulaştırma Bakanı Eduardo Rodriguez Davilla, Küba Dışişleri Bakan Yardımcısı Gerardo Penalver Portal, Küba Rusya Federasyonu Büyükelçisi Julio Garmendia Pena ve Küba Ankara Büyükelçisi Alejandro Francisco Diaz Palacios katılım sağlamıştır.

Küba Başbakanı Manuel Marrero Cruz, Türkiye ve Küba arasındaki iş birliğinin devam edeceğini belirterek, iki ülke arasında çok önemli anlaşmaların yapıldığını söyledi. Güven ortamının tesis edilerek, Küba'nın çok güzel bir yatırım destinasyonu olmak istediğini vurgulayan Cruz, "Özellikle Mariel Bölgesi ve Karayipler büyük bir potansiyel teşkil ediyor. Türkiye ile siyasi ilişkilerimiz mükemmel. Bankalar aracılığıyla pek çok şeyi kolaylaştırıyor. Ekonomik ve ticari ilişkilerin ilerlemesi için hükümetler arası bir mekanizma üzerinde çalışıyoruz. Bu konuda DEİK önemli bir yer alacaktır diye umuyoruz" dedi.

DEİK Yönetim Kurulu Üyesi ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Başkanı Firuz Bağlıkaya ise, "Ticari iş birliğimizin temel yapı taşlarını oluşturmak adına, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması anlaşmasının revizyonu öncelikli konular arasında yer alıyor" dedi.

DEİK/Türkiye-Küba İş Konseyi Başkanı Leyla İlhan Pamukçu ise, "İki ülke arasındaki dostluk temeline dayanan ilişkiler, ekonomik alanda da devam ediyor. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi, 2022 yılında 50 milyon doların üzerinde gerçekleşti. Ancak Cumhurbaşkanlarımız arasında yapılan görüşmelerde belirlenen 200 milyon dolar hedefine dengeli bir şekilde ulaşmak için daha çok gayret göstermemiz gerekiyor.

Öncelikle sağlık ve biyomedikal sektörde yapılacak yeni ortak projeler ile ikili ticari ilişkilerimizin daha büyük bir ivme kazanabileceğini belirten İlhan Pamukçu, "Turizm, inşaat, enerji, perakende, tekstil, tarım ve gıda hedef sektörlerimiz arasında yer alıyor." dedi.

Küba Başbakan Yardımcısı Ricardo Cabrisas Ruiz ise, eğitim, sağlık konularındaki ilerlemeler hakkında bilgi vererek, yatırımcılar için ayrıca gümrük vergi indirimleri sağladıklarını söyledi. Küba'nın sahip olduğu coğrafi konumuyla Küba'nın içsel pazarına erişim konusunda Türk yatırımcıların bir engel yaşamayacağını söyledi. Tıbbi hizmetlerinizin yanı sıra bankacılık birimleri arasında Türkiye-Küba konusunda ilişkilerin gelişmesini istediklerini aktaran Ruzi, DEİK'ten bu konuda destek beklediklerini söyledi.

Küba Sağlık Bakanı José Ángel Portal Miranda, "Küba'nın sağlık sistemi gelişmek üzere. Diğer sektörlerden elde ettiğimiz tecrübe sayesinde sağlık sisteminde teknolojik uygulamaları hayata geçirdik. Biyoteknolojik gelişmelerle birlikte aşı gelişimine katkı sağladık. Özellikle Covid-19 salgını döneminde Küba nüfusunun yüzde 98'i aşılandı. Tıbbi servislerimizin ticarileştirilmesi için Türkiye'nin ilgisini çekeceğini

düşünüyoruz" dedi. Sağlık hizmetlerinin dışarıya açılması konusunda hizmet ağı oluşturdıklarını aktaran Miranda, hastane hizmetleri konusunda ortopedik, nörolojik ve pediatrik olarak yol kat ettiklerini söyledi. Aşı ve tıbbi ilaçlar konusunda iş birliğine açık olduklarını belirten Miranda, su kaynaklarının verimliliğinden dolayı termal merkez projeleri konusunda uluslararası merkez olduklarını aktardı.

Küba Enerji Bakanı Vicente de la O Levy ise, "95 bin farklı çalışmamız ve 4 alanımızla yabancı yatırımlara destek vermeye geldik. Elektrik alanında DUKA ile ortak çalışmalarımız söz konusu. Türk şirketlerine elektrik desteğinden dolayı teşekkür ediyorum. Petrol üretiminin geliştirilmesi, yenilenebilir enerjinin güçlendirilmesi ve karma şirketlerin kurulması Türkiye ile enerji alanındaki iş birlikleri arasında yer alıyor. Bu konuda yerel üretimin güçlendirilmesini

arzu ediyoruz. Rüzgar enerjileri konusunda sertifikasyonları hazır hale getirdik. Tuz çıkarımı ve madencilik konusu da en önemli alan arasında yer alıyor” dedi.

Küba Turizm Bakanı Juan Carlos García Granda ise, şehir ve kırsal turizm konusunda ilerlediklerini belirterek, doğal kaynak turizmi konusunda harekete geçeceklerini, çok dinamik sektöre sahip olduklarını ve mevcut durumda 100’den fazla proje portföylerinin olduğunu söyledi. Granda, “Özellikle golf alanlarının yapılması konusunda önem veriyoruz. Otelcilik dışı faaliyetlerin geliştirilmesi ve tıp turizmin artırılması konusunda yatırım bekliyoruz. Havayollarının geliştirilmesi konusunda Türkiye’den destek bekliyoruz. Türkiye ile Küba arasındaki turizm ne kadar gelişirse diğer sektörlerdeki iş birliği fırsatları da aynı oranda artacak” dedi.

Küba Ulaştırma Bakanı Eduardo Rodríguez Dávila ise, “Milli kalkınma çevresine baktığımızda ithalatımızla birlikte denizcilik ve havacılık sektörlerimizi geliştirmek istiyoruz. Türkiye’deki şirketler açısından baktığımızda ise ülkemizde Türk Hava Yolları’nın görünürlüğünün artmasını istio-

ruz. Bunun akabinde turizmin büyümesi için ülkemizdeki altyapının geliştirilmesini arzuluyoruz. Özellikle havalimanlarının altyapısının güçlendirilmesi bölgeye yönelik turist sayısının artırılmasını sağlayacak. Türk muhataplarımız için ilginç olabilecek bir diğer konu ise demiryolu projelerimizin sayısının artırılmasıyla birlikte güneş enerjisiyle çalışan araçların Küba pazarında artırılması hedefleniyor. Türk şirketleriyle çalışmayı arzuluyoruz” dedi.

Küba Merkez Bankası Başkanı Joaquín Alonso Vázquez, 5 Türk ve 4 Küba Bankası arasındaki mütabakata değinerek, bankacılık ilişkilerinin daha da kuvvetlendirilmesi gerektiğini söyledi. Sistemin dolaylı değil doğrudan çalışmasını arzuladıklarını belirten Vázquez, bankacılık hizmetlerini, yabancı ve karma sermayeye sahip bankacılıkla sağlamak istediklerini ve hukuki altyapılarının da müsait olduklarını söyledi.

Toplantı, firmaların kendilerini takdim etmesi ve soru-cevap bölümüyle sona ermiştir. İki ülke arasındaki sektörel işbirliğinin değerlendirildiği toplantı, Pegas Otelcilik ve Karadeniz Holding sponsorluğunda gerçekleştirildi.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office
No: 4 B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

[@deikletisim](#) | [/deikint](#) | www.deik.org.tr